

A repülőrádiókról, és azok használatáról

A repülésben használt rádió adó-vevők az URH tartományban 119.00 és 136.00 Megahertz frekvenciák között működnek. Az említett sávon belül a készülékek 25 Kiloherzt fix osztással hangolhatók, a frekvencia közvetlenül olvasható a kijelzőn.

Az adórész kimenő teljesítménye egységesen kb. 5 Watt, a vevőrész érzékenysége általában 5 pV alatt van. Ezek a műszaki jellemzők levegő-levegő összeköttetés esetén kb. 70-100 km, levegő föld kapcsolatnál 30-40 km távolságot biztosítanak.

A készülék kezelésére az egyszerűség a jellemző. A leggyakoribb kezelőszervek: főkapcsoló, zajzár, hangoló gombok, hangerőszabályzó. A zajzár bizonyos mértékű érzékenységsomlás mellett az adásszünetekben jelentkező URH zajt szünteti meg, annak árán, hogy az összeköttetés távolsága lecsökken.

A vitorlázó repülőgépeknél a szükséges áramforrást 12 Volt feszültségű 6,5 Aó kapacitású akkumulátor biztosítja. Átlagos 1/3 adás-vétel viszonynál ez az áramforrás kb. 10 órai üzemet tesz lehetővé. Az akkumulátor terhelését nagymértékben befolyásolja az adások hossza, mert ilyenkor a rádiókészülék 10-szer annyi áramot vesz fel, mint vételkor. Igyekezzünk tehát röviden beszélni!

Repülési nap előtt az akkumulátorokat mindig tölteni kell az erre rendszeresített automata töltőkészülékkel.

A vitorlázó repülőgépekben leggyakrabban használt rádiótípusok: DITTEL, BECKER, R-867, AR3201.

A készülékek kezelése a repülőgépben elhelyezett kezelési útmutatóból könnyen elsajátítható.

A rádiókapcsolat minden repülőgépre nézve ma már kötelező, mert nagymértékben növeli a repülés biztonságát.

A rádióforgalmazás folyamata a következőkből áll:

1. A kapcsolatot kezdeményező állomás megszólítja a hívott állomást, és közli saját nevét.
Pl. Szolnok-torony a HA-SBB hívom.
Hívójelzésnél a repülésben használt angol nyelvű főniában megjelölt betűzést kell használni!
2. A hívott állomás válaszol a saját nevével. Pl.: HA-SBB Szolnok-torony
3. A hívó állomás közli mondanivalóját.
Ügyelni kell a tömörségre, érthetőségre és egyértelműségre.
4. A hívott állomás nyugtázza az adást:
Pl. Szolnok-torony
Nyugtázni mindig a saját hívónév elmondásával kell!

A leggyakoribb rádiókapcsolat a repülőgép és az irányítás között jön létre, azonban vitorlázó repülőgépek esetén az egyes gépek közötti tájékoztatás nagyon fontos.

Irányító szolgálatok a repülésvezető, tájékoztató szolgálat, Kelet-kontrol, Nyugat-kontrol stb.

A Tájékoztató szolgálat feladata a repülések koordinálása. Alapvetően két területet lát el: a Dunától nyugatra repülő gépekkel a Nyugat-tájékoztató, a Dunától keletre repülő gépekkel a Kelet-tájékoztató tartja a kapcsolatot.

Ezzel a szolgálattal akkor kell az összeköttetést felvenni, amikor a repülőgép az induló repülőtér közvetlen légterét elhagyja, tehát útvonalrepülések esetén.

Fontosabb rádiófrekvenciák:

<i>Megnevezés (ICAO kód)</i>	<i>Frekvencia</i>	<i>Hívójel</i>	<i>Megjegyzés</i>
Kelet-tájékoztató (FIC)	133,0	Budapest infó	Dunától keletre
Nyugat-tájékoztató (FIC)	125,5	Budapest infó	Dunától nyugatra
Budapest ACC	126,5	Budapest kontrol	Keleti szektor
Budapest ACC	133,2	Budapest kontrol	Déli szektor
Budapest ACC	128,1	Budapest kontrol	Nyugati szektor
Budapest ACC	135,55	Budapest kontrol	Északi szektor
ATIS	124,65		
MAYDAY	121,5		
Vészhelyzet frekvencia:	121,500		

A vészhelyzet frekvencia használata csak valós vészhelyzetben megengedett!

Az adógomb benyomása után egy műholdakkal kialakított rendszer nagy pontossággal meghatározza az adás helyét, amely után az illető ország megkezdi a kutatást és mentést.

Repülőtér neve, ICAO	Frekvencia	Hívójel	Telefon	Pályairány
Farkashegy LHFH	125,600	Farkashegy INFO		15/33
Békéscsaba LHBC	124,500	Békéscsaba INFO		
Budaörs LHBS	124,500	Budaörs INFO		
Budapest Ferihegy LHBP	118,100	Ferihegy TORONY		
Debrecen LHDC	125,900	Debrecen INFO		
Dunakeszi LHDK	129,800	Dunakeszi INFO		
Dunaújváros LHDV	122,700	Dunaújváros INFO		
Esztergom LHEM	127,600	Esztergom INFO		
Gödöllő LHGD	134,800	Gödöllő REPÜLŐTÉR		
Gyöngyös LHGY	124,900	Gyöngyös INFO		
Háromhatárhegy LHHH	121,700???	Határhegy REPÜLŐTÉR	120,3????	
Kaposvár LHKV	124,500	Kapos REPÜLŐTÉR		
Kecel LHKC (helikopter)	135,700	Kecel REPÜLŐTÉR		
Kecskemét LHKE (kat.)	122,000	Kecskemét TORONY		
Kiskunfélegyháza LHKH	135,200	Kiskun INFO		
Miskolc LHMC	132,200	Miskolc INFO		
Nyíregyháza LHNY	127,600	Nyíregyháza INFO		
Öcsény LHOY	127,900	Öcsény REPÜLŐTÉR		
Pápa LHPA	128,000	Pápa TORONY		
Pécs/Pogány LHPP	126,900	Pécs INFO		
Pér LHPR	129,900	Pér INFO		
Sármellék LHSM	127,600	Balaton INFO		
Siófok/Kiliti LHSK	125,800	Siófok INFO		
Szeged LHUD	122,700	Szeged INFO		
Szentes LHSZ	123,200	Szentes REPÜLŐTÉR		
Szentkirályszabadja LHSA	123,500	Szentkirály TORONY		
Szolnok LHSN (katonai)	123,300	Szolnok TORONY		
Szolnok-Szandaszőlős LHSS	134,300	Szanda REPÜLŐTÉR		
Szombathely LHSY	119,700	Szombathely INFO		
Taszár LHZA (katonai)	123,000	Taszár TORONY		
Tököl LHTL (katonai)	119,750	Tököl TORONY		

Rádióforgalmazás

Adástechnika:

- Az adást csak akkor szabad megkezdeni, ha más állomás nem ad,
- ismerje a helyes mikrofonkezelési technikákat,
- használjon rendes társasági hanghordozást, beszéljen tisztán és érthetően,
- tartsa a beszéd hangerejét állandó szinten,
- kerülje a határozatlanságra utaló hangok használatát, Pl. az ö-zést,
- a rádiózás után győződjön meg arról, hogy az adógomb alaphelyzetbe került.

Betűk továbbítása

A következő táblázatban szereplő szavakat akkor kell használni, amikor önálló betűket kell egyenként továbbítani.

Betű	Szó	Kiejtés
A	Alpha	Alfa
B	Bravo	Bravo
C	Charlie	Csarli
D	Delta	Delta
E	Echo	Eko
F	Foxtrot	Foksztro
G	Golf	Golf
H	Hotel	Hotel
I	India	India
J	Julieta	Dzsulet
K	Kilo	Kiló
L	Lima	Lima
M	Mike	Májk

Betű	Szó	Kiejtés
N	November	November
O	Oscar	Oszkár
P	Papa	Papa
Q	Quebec	Kvebek
R	Romeo	Romeo
S	Sierra	Sziéra
T	Tango	Tengo
U	Uniform	Juniform
V	Viktor	Viktor
W	Whiskey	Wiszki
X	X-ray	Ekszréj
Y	Yankee	Jenki